

23 (grad. B)

ИЗЛОЖБИ

УРБАН ПЕЈСАЖ

Самостојна изложба на Ирена Паскали,
Мултимедијален центар "Мала станица"

На прв поглед се чини дека не можат да се направат директни паралели помеѓу *Урбан пејзаж* и претходните изложби на **Ирена Паскали**. Во случајот неизбежно е споменувањето на досегашната практика на Ирена Паскали, која се карактеризира со делување преку повеќе медиуми (пред се видео, перформанс, инсталација). Досега таа беше засегната од личните приказни и од приказните на Другиот и преку сопствената личност/тело ги забележуваше социјалните и психолошките состојби на личноста.

За разлика од идејата на актуелните урбани проекти кои подразбираат излегување и делување во јавниот простор, урбаниот момент сега кај Паскали се базира на пренесување на урбаноста во галерија на крајно естетизиран начин. Изложбата се состои од 21 дигитална фотографија/принт и едно видео, сите изработени во 2005 г. во Келн. Носечкиот момент кај овие фотографии (повторно) е извлечен од реалноста, но сега виден низ очите на патник кој секој-

дневно патува со подземна железница и се соочува со просторот и времето, односно брзината и динамиката со која се движат претставите.

Видеото *Метро*, како вовед во самата изложба, снимено со 'скриена камера', во себе содржи евокација на **Вокер Еванс** и неговите *Портрети од Њујоршката подземна железница од 1938-1941 г.* Идејата на Паскали, како и на Еванс, е да се избегне директната агресија на фотографскиот апарат за да се намали вознемиреноста кај сниманиот субјект, односно да се регистрира природното однесување на сопатниците во секојдневните ситуации. Одделните приказни тука го губат своето значење, единствено е важна симболиката на метрот како неизбежно присутен и постојан момент во животот во големите градови.

Навистина динамиката на времето и просторот продолжува во серијата панорамски фотографии кои го прикажуваат, пред сè, естетскиот момент на урбаноста, односно опседнатоста со брзината со која се

восприемаат градските пејзажи од перспектива на минувач. Бесконечните и меланхолични хоризонтални низи се нарушени со вертикалниот пробив на 'замрзнатите' случајни минувачи. Поставени во прв план заедно со карактеристичните градби, креираат одлично осмислена ритмика на движење како кардиограм на градот. Ваквиот начин на фотографирање (експериментирање со долга експозиција, напати механичко нарушување на процот заради постигнување на брановидност и дисторзија) создава ефект на длабочина и динамика. Во фотографиите е очигледно присуството на сликарски елементи на геометриската апстракција и поп-артот, особено видливо во вториот план.

Експериментирањето на Ирена Паскали со фотогафскиот медиум и нејзината постојана подготвеност кон нови уметнички предизвици се основа за визуелното задоволство од оваа изложба која функционира како привлечна заокружена целина.

Маја Чанкуловска-Михајловска